

กฎหมายเกี่ยวกับชุมชนและประเทศชาติ

ชุมชนและประเทศชาติใดจะปกครองตนเองอยู่ได้อย่างปกติสุข ย่อมจะต้องมีกฎหมายต่างๆ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเด็ก กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา กฎหมายแรงงาน และกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาสันติภาพ เป็นต้น มาใช้ในการปกครองประเทศ โดยที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสังคมที่กำหนดไว้ หากบุคคลใดฝ่าฝืนละเมิด ย่อมจะต้องมีความผิด ต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายนั้นๆ กำหนดไว้

๑. กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเด็ก

กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเด็กในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดหลักการพื้นฐานสำหรับเด็กไว้ ๔ ประการ คือ

- สิทธิที่จะมีชีวิตอยู่รอด
- สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง
- สิทธิที่จะได้รับการพัฒนาส่งเสริม
- สิทธิที่จะมีส่วนร่วม

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๖ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑ หน้าที่และการปฏิบัติต่อเด็ก

๑) หน้าที่ของผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีหน้าที่ต่อเด็ก ดังนี้

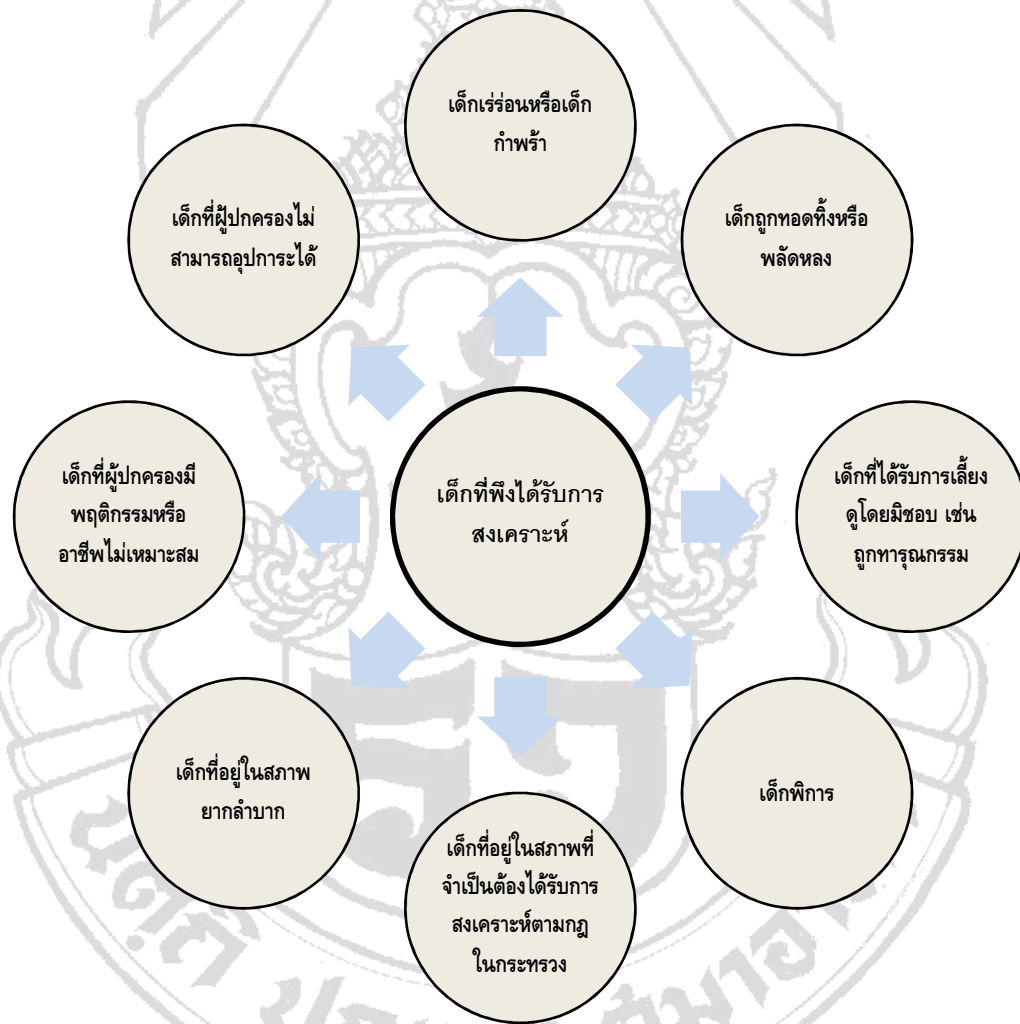
๑. ให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น การอุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กนั้น ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
๒. คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนไม่ให้ตกอยู่ในภาวะน่าจะเกิดอันตรายแก่สภาพร่างกายหรือจิตใจ
๓. ไม่ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือสถานพยาบาล หรือไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็ก หรือที่สาธารณะ หรือสถานที่ใดโดยเจตนาที่จะไม่รับเด็กกลับคืน
๔. ไม่ละทิ้งเด็กไว้ ณ สถานที่ใดๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพหรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม
๕. ไม่จงใจหรือละเลยไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิต หรือสุขอนามัยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
๖. ไม่ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาของเด็ก
๗. ไม่ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการเลี้ยงดูโดยมิชอบ

๒) หน้าที่ของรัฐ ภาครัฐควรมีหน้าที่ต่อเด็ก ดังนี้

๑. คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ไม่ว่าเด็กจะมีผู้ปกครองหรือไม่ก็ตาม
๒. ดูแลและตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู และสถานพินิจที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจ

กฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ต้องดำเนินการ ให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ในกรณีต่อไปนี้

๑. ผู้ปกครองตกอยู่ในสภาพไม่อาจให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กได้ไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ
๒. ผู้ปกครองกระทำการใดอันน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพ หรือขัดขวางต่อความเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก
๓. ผู้ปกครองเลี้ยงดูเด็กโดยมิชอบ
๔. มีเหตุจำเป็นอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์ หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหรือป้องกันเด็กมิให้ได้รับอันตราย หรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

นอกจากนี้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดมาตรการส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ดังนี้

๑. เป็นหน้าที่ของโรงเรียนและสถานศึกษาที่จะต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียน นักศึกษา

๒. เป็นหน้าที่ของนักเรียน นักศึกษา ที่จะต้องประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษา หากฝ่าฝืน พักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจนำตัวไปมอบให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อสอบถามและอบรมสั่งสอน หรือลงโทษตามระเบียบ แล้วจึงแจ้งผู้ปกครองให้ว่ากล่าวตักเตือน หรือสั่งสอนเด็กอีกชั้นหนึ่ง

๒. กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา

กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาในปัจจุบัน ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มีสาระสำคัญที่นักเรียนควรรู้ ดังนี้

๒.๑ จุดมุ่งหมายและหลักการ

ในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และสามารถเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของชาติในการช่วยพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

๒.๒ สิทธิและหน้าที่ของรัฐทางการศึกษา

๑) รัฐต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี โดยให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการเข้ารับการศึกษาร้อยทั้งถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

๒) รัฐต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ สำหรับผู้ที่มีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส

๒.๓ สิทธิและหน้าที่ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

มีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคล ซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับจำนวน ๙ ปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ ตลอดจนให้ได้รับการศึกษาออกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว

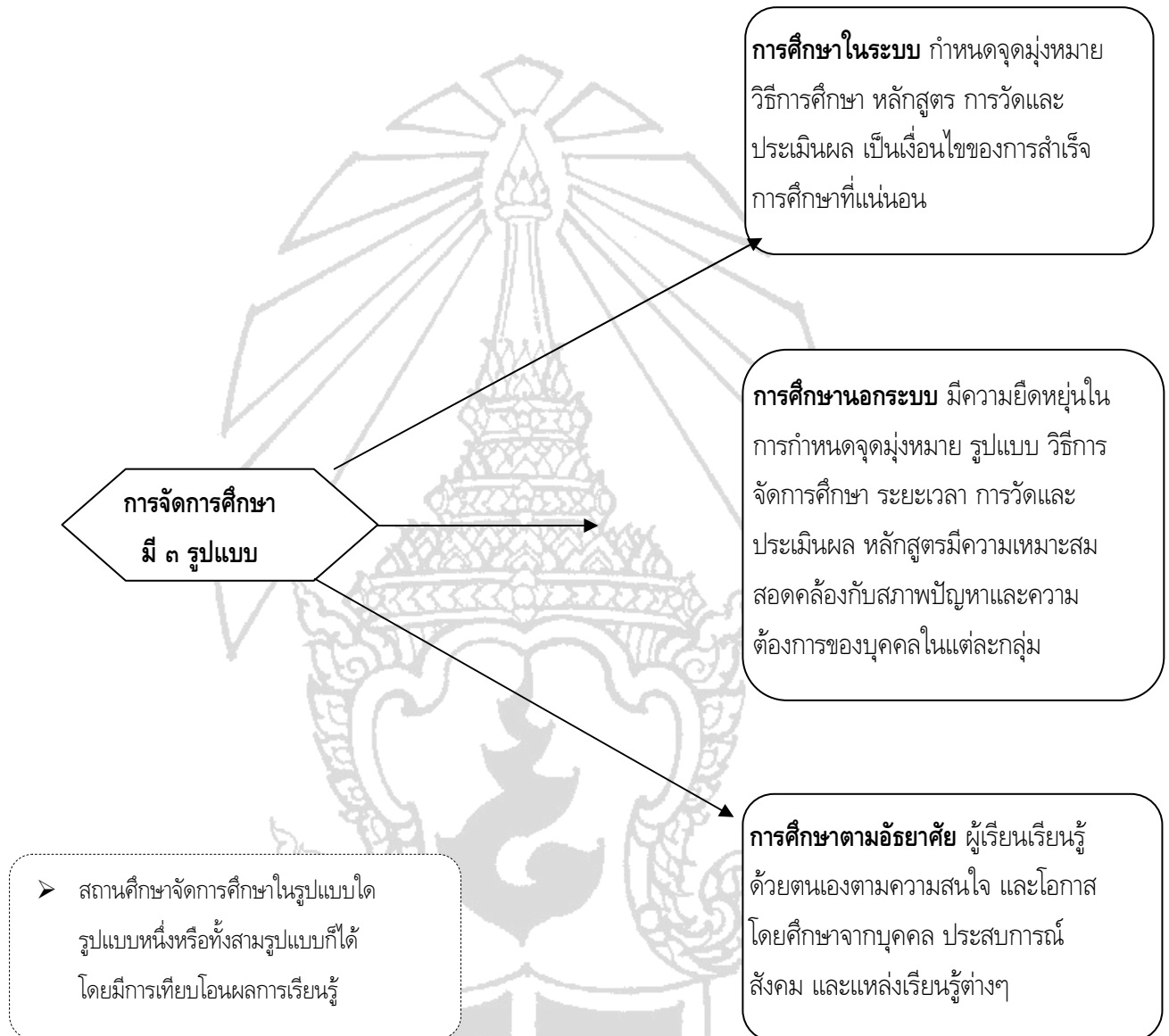
สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากรัฐ

๑. การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาระดับขั้นพื้นฐานแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

๒. เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุตร หรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลที่ครอบครัวจัดให้ตามกฎหมายกำหนด

๓. การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

๒.๔ ระบบการศึกษา

ในการจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ เน้นทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา

เสริมพิเศษ

กฎหมายใกล้ตัว

กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค

พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิของผู้บริโภคทั้งหมดตามหลักของสิทธิผู้บริโภค ๕ ประการ โดยคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจหน้าที่ เช่น พิจารณาเรื่องราวการร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนและความเสียหายในหลายๆ เรื่อง รวมทั้งการรับรองสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคทั่วประเทศ

กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา จะประกอบด้วย พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ พ.ร.บ. ความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทุกพระราชบัญญัติล้วนมีส่วนช่วยเหลือบุคคลหรือองค์กรหน่วยงานต่างๆ ที่อาจถูกละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เช่น วรรณกรรม ภาพยนตร์ และอื่นๆ ให้ได้รับความเป็นธรรมผู้ละเมิดจะต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและอาญา

๓. กฎหมายแรงงาน

กฎหมายแรงงาน เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานไทยระหว่างนายจ้าง ลูกจ้างและรัฐ ที่สำคัญ ได้แก่

สัญญาจ้างแรงงาน เป็นข้อตกลงในการจ้างแรงงานระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง โดยทั้งสองฝ่ายจะต้องปฏิบัติตามที่กำหนดในสัญญาไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี นายจ้างมีอำนาจบังคับบัญชาให้ลูกจ้างทำงานตามที่ตกลงไว้และจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้าง เมื่อครบระยะเวลาการจ้าง เช่น ลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมที่ทำสัญญาจ้างแรงงาน ในแผนกต่างๆ ของโรงงาน โดยตกลงจ่ายค่าจ้างเป็นรายเดือนเมื่อครบรอบเดือนก็จะได้รับค่าจ้างจากนายจ้าง แม้จะมีภารกิจค้างค้ำอีกประการใดก็ไม่เป็นข้อสำคัญ

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติถึงสิทธิ และหน้าที่ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างในการอยู่ร่วมกันภายใต้การควบคุมของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเพื่อไม่ให้นายจ้างเอาเปรียบลูกจ้าง และลูกจ้างทำงานให้เกิดผลตามที่นายจ้างต้องการ

เสริมสาระ

➤ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นคณะทำงานกลางที่สร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง และเมื่อมีข้อพิพาท ข้อโต้แย้งที่อีกฝ่ายต้องการในสิ่งที่อีกฝ่ายไม่สามารถจัดให้ได้ ก็จะมีการวางขั้นตอนการระงับข้อพิพาท ไกลเกลี้ย เพื่อยุติข้อโต้แย้งและสร้างความพึงพอใจให้กับทั้งสองฝ่าย คณะกรรมการดังกล่าวจะมีตัวแทนของฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง โดยดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นกฎหมายที่กำหนดการให้หลักประกันแก่ลูกจ้างที่เดือดร้อนทางด้านการเงิน เนื่องจากประสบเคราะห์ภัยหรือมีเหตุการณอื่นทำให้เกิดปัญหาในการดำรงชีพ ซึ่งต้องการความช่วยเหลือในลักษณะเฉยๆ ความเสี่ยง โดยในยามปกติจะต้องมีการรวบรวมเงินเป็นกองทุน เพื่อการจ่ายให้แก่สมาชิกผู้ประกันตนในยามที่เกิดเคราะห์ภัยหรือเจ็บป่วย

พระราชบัญญัติเงินทดแทน เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการบังคับให้นายจ้างต้องรับผิดชอบในเคราะห์ภัยหรือการเจ็บป่วยหรือความตายอันเกิดแก่ลูกจ้าง ซึ่งเป็นผลมาจากการทำงานให้กับนายจ้าง

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีแรงงานในศาลแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ เมื่อมีปัญหาข้อพิพาทระหว่างนายจ้างและลูกจ้างเกิดขึ้นแล้วไม่สามารถหาข้อยุติได้โดยหน่วยงานของรัฐ คือ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม รวมทั้งคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เมื่อไกลเกลี้ยแล้วไม่เป็นผล นายจ้างหรือลูกจ้างย่อมมีสิทธินำคดีพิพาทเกี่ยวกับกระบวนการแรงงานเข้าสู่การพิจารณาของศาลแรงงานได้

๔. กฎหมายเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กฎหมายเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ สาระสำคัญ ได้แก่

๑. เพื่อให้ประชาชนที่ได้รับความเสียหายจากมลพิษ อันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชนจะต้องได้รับค่าชดเชยความเสียหาย

๒. รัฐต้องให้การสนับสนุนประชาชน หรือองค์กรเอกชนในการดูแลสภาพแวดล้อม

๓. มีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมีการวางแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งระยะสั้นและระยะยาว
๔. จัดให้มีมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด เพื่อควบคุมการระบายของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีได้กำจัดให้ได้มาตรฐานสู่แหล่งธรรมชาติ
๕. กำหนดเขตควบคุมมลพิษ จัดให้มีการรักษาความปลอดภัยจากของเสียหรือวัตถุอันตรายมีการตรวจสอบสถานประกอบการ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

ปัจจุบัน พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้วางแนวทางในการฟ้องร้องให้ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของบุคคลหรือหน่วยงานที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเกิดความเสียหายฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ กล่าวคือ ผู้เสียหายสามารถฟ้องเรียกร้องให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีการรั่วไหล แพร่กระจายไปสู่แหล่งสาธารณะจนทำให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย สุขภาพอนามัย หรือทรัพย์สิน จะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น หรือทั้งโดยการกระทำที่จงใจหรือประมาทเลินเล่อ (ยกเว้นเป็นเหตุสุดวิสัยในภาวะสงคราม หรือเกิดจากการกระทำตามคำสั่งของรัฐบาลหรือเจ้าพนักงานของรัฐ) ซึ่งรวมทั้งค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องรับภาระจ่ายจริงในการจัดมลพิษที่เกิดขึ้นนั้นด้วยหรือการทาลายหรือสร้างความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติของรัฐ จะต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่รัฐตามมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกทาลายหรือเสียหายนั้น

จะเห็นได้ว่า กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเด็ก กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา กฎหมายแรงงาน และกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม จัดเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศชาติ ตราขึ้นมาบังคับใช้เพื่อช่วยในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน บ้านเมือง และประเทศ ช่วยให้ทุกคนที่อยู่ในชุมชนหรือประเทศมีความสุข สมัคสมานสามัคคีเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาชุมชนหรือประเทศต่อไปในอนาคตได้เป็นอย่างดี

กฎหมายที่ควรรู้

กฎหมายเป็นข้อบังคับให้สมาชิกในสังคมปฏิบัติเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมที่ทุกคนต้องปฏิบัติ ผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องได้รับการลงโทษตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น นักเรียนจึงควรเรียนรู้กฎหมายเพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ในที่นี้จะนำความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน อันได้แก่ การเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ การกู้ยืมเงิน และกฎหมายอาญาซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความผิดและโทษเมื่อมีการกระทำผิดในที่นี้จะกล่าวถึงกฎหมายที่เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

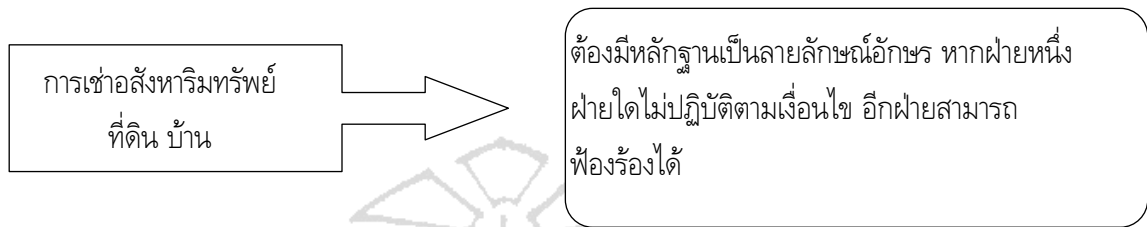
๑. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะขอยกมากล่าวถึงเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเช่าทรัพย์สิน การเช่าซื้อและการกู้ยืมเงิน ดังนี้

๑.๑ การเช่าทรัพย์สิน

เป็นเอกเทศสัญญาที่บุคคลคนหนึ่งเรียกว่า ผู้ให้เช่า ตกลงให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้เช่า ได้ใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินอย่างหนึ่งชั่วคราวระยะเวลาตามที่ตกลง โดยผู้เช่าตกลงจะให้ค่าเช่าเพื่อการนั้น

ทรัพย์สินที่ให้เช่า สามารถนำทรัพย์สินทั้งอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน หรือสังหาริมทรัพย์ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์สิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันไปให้เช่าได้ แต่มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการทำสัญญา เพื่อให้มีผลผูกพันทางกฎหมายแตกต่างกัน ดังนี้

ตัวอย่าง การเช่าสังหาริมทรัพย์ไม่เกิน ๓ ปี นายมีให้นายมาเช่าบ้านของตนกำหนดระยะเวลา ๓ ปี โดยทำหนังสือสัญญาเช่าอย่างถูกต้อง ดังนั้น หากนายมาค้างการชำระค่าเช่ารวม ๖ เดือน แล้วชนของหนี้ออกจากบ้าน นายมีก็สามารถฟ้องเรียกค่าเช่าที่ค้างชำระได้

ตัวอย่าง นายแดงตกลงนำห้วงยางให้นายดำเช่าว่ายน้ำเล่นในทะเลชายหาดบางแสน โดยตกลงชำระค่าเช่าชั่วโมงละ ๕๐ บาท หรือจนกว่านายดำจะเบื่อแล้วนำมาคืน เช่นนี้ก็คือนสัญญาเช่าทรัพย์

๑.๒ การเช่าซื้อ

เช่าซื้อ คือ สัญญาซึ่งเจ้าของทรัพย์เอาทรัพย์ออกให้เช่าและให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้น หรือว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นจำนวนตามสัญญาที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่าซื้อ สัญญาเช่าซื้อจะมีผลบังคับทางกฎหมายเมื่อคู่สัญญา ๒ ฝ่าย ลงลายมือชื่อในสัญญาเช่าซื้อ โดยมีหลักเกณฑ์ คือ

๑. ผู้ให้เช่าซื้อต้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อ
๒. ผู้ให้เช่าซื้อนำทรัพย์สินของตนให้ผู้เช่าซื้อไปใช้ประโยชน์
๓. ผู้ให้เช่าซื้อให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้นแก่ผู้เช่าซื้อ หรือให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เช่าซื้อ
๔. ผู้เช่าซื้อจะต้องชำระค่าเช่าซื้อ เป็นคราวๆ หรืองวดจนครบถ้วนตามที่ตกลงกันให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อ

ตัวอย่าง นาย ก. เช่าซื้อโทรทัศน์สีจากร้านค้าของ นาย ข. ราคา ๑๐,๐๐๐ บาท โดยตกลงทำสัญญาเช่าซื้อ และชำระค่าเช่าซื้อรวม ๑๐ งวด แต่เมื่อชำระค่าเช่าซื้อได้ ๒ งวด นาย ก. ได้นำโทรทัศน์สีไปขายต่อให้ นาย ค. ในราคา ๕,๐๐๐ บาท

การทำเช่นนั้น นาย ค. ย่อมไม่ได้กรรมสิทธิ์เพราะกรรมสิทธิ์ในโทรทัศน์สียังเป็นของ นาย ข. ยังไม่โอนมายัง นาย ก. นาย ก. จึงไม่มีสิทธินำไปจำหน่าย ดังนั้น การกระทำของ นาย ก. จึงเป็นความผิดต่อกฎหมายอาญฐานยกยอกทรัพย์ โดย นาย ข. สามารถติดตามเอาโทรทัศน์สีคืนจาก นาย ค. ได้โดยไม่ต้องไต่คดีแต่อย่างใด แต่ถ้าเป็นกรณี นาย ข. ได้ขายสินค้า คือ โทรทัศน์สีแบบเงินผ่อนแก่ นาย ก. กรรมสิทธิ์ย่อมตกเป็นของ นาย ก. แล้วทันทีที่ได้รับมอบสินค้าซึ่ง นาย ก. สามารถจะนำมาขายต่อให้ นาย ค. ได้ โดย นาย ข. เจ้าของร้านไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ นอกจากเรียกให้ นาย ก. ชำระราคาค่าโทรทัศน์สีที่ค้างอยู่เท่านั้น

๑.๓ การกู้ยืมเงิน

การกู้ยืมเงิน คือ สัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งเรียก “ผู้กู้” ได้ขอยืมเงินจำนวนหนึ่ง ตามที่ได้กำหนดไว้จากบุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า “ผู้ให้กู้” เพื่อผู้กู้จะได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้สอยตามที่ประสงค์ และผู้กู้ออกว่าจะคืนเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ให้กู้ตามเวลาที่กำหนดไว้ โดยผู้กู้ยินยอมเสียดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้ตามอัตราที่ตกลงกันไว้เป็นการตอบแทน

การกู้ยืมเงินเกินกว่า ๒,๐๐๐ บาท จะต้องมีหลักฐานที่เป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้กู้ หากไม่มีหลักฐานดังกล่าวผู้ให้กู้จะฟ้องร้องต่อศาลให้ผู้กู้ชำระเงินตามสัญญาไม่ได้

ตัวอย่าง นายดำรงได้เขียนจดหมายเล่าเหตุการณ์ขณะที่ไปเที่ยวฮ่องกงกับนายดำริ ไปยังนายดุสิตว่า นายดำรงเงินหมดจึงขอยืมเงินจากนายดำริจำนวนหนึ่ง เช่นนี้ จดหมายดังกล่าวนายดำริสามารถใช้เป็นหลักฐานการกู้ยืมบังคับคดีแก่นายดำรงได้

ข้อปฏิบัติในการชำระหนี้กู้ยืมเงิน

ในการกู้ยืมเงิน การชำระหนี้ก็คือการใช้เงินกับดอกเบี้ยที่ตกลงชำระให้ ลูกหนี้ชำระหนี้ด้วยสิ่งของหรือชำระเป็นอย่างอื่นนอกจากเงินที่ยืมไม่ได้ เว้นแต่เจ้าหนี้จะยินยอม วิธีการชำระหนี้กู้ยืม มีทั้งวิธีชำระโดยตรง คือ ใช้ด้วยเงินและวิธีชำระด้วยอย่างอื่นแทนซึ่งต่างยินยอมกัน

อายุความในการฟ้องร้อง เรียกคืนหนี้เงินกู้

เมื่อได้ทำสัญญากู้ยืมเงินแล้ว หากจะต้องมีการฟ้องร้องต่อศาลให้ชำระเงินคืนเจ้าหนี้จะต้องฟ้องภายใน ๑๐ ปี นับจากวันที่ถึงกำหนดชำระตามสัญญา ถ้าพ้นกำหนดนี้แล้วคดีเป็นอันขาดอายุความ ผู้ให้กู้ (เจ้าหนี้) ไม่มีสิทธิจะฟ้องคดีต่อศาลได้

เสริมสาระ

➤ อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมเงิน

การกู้ยืมเงินนั้นกฎหมายได้กำหนดไว้ว่า ผู้ให้กู้คิดดอกเบี้ยจากผู้กู้ได้ไม่เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปีหรือในอัตราร้อยละ ๑.๒๕ ต่อเดือน

หากผู้ให้กู้คิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวแล้ว ผลก็คือดอกเบี้ยตกเป็นโมฆะทั้งหมด ผู้ให้กู้คงเรียกให้ผู้กู้ชำระเงินต้นคืนให้แก่ตนได้เท่านั้นและผู้ให้กู้อาจมีความผิดทางอาญาฐานเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา อาจถูกจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑ พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ตาม พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓)

๒. กฎหมายอาญาที่ควรรู้

กฎหมายอาญา เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความผิดต่างๆ และโทษที่ได้รับเมื่อมีการกระทำผิดกฎหมาย ความผิดตามกฎหมายอาญา มีทั้งหมด ๔ กลุ่ม ได้แก่

- ๑. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์
- ๒. ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศชาติ
- ๓. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายผู้อื่น
- ๔. ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง
- ๕. ความผิดเกี่ยวกับเพศ
- ๖. ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
- ๗. ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลง
- ๘. ความผิดลหุโทษ หรือความผิดเล็กน้อย
- ๙. ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน

ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะในความผิดส่วนที่ ๓ เกี่ยวกับชีวิตร่างกายผู้อื่น อันได้แก่

๑. ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา
๒. ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา
๓. กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย
๔. ทำร้ายร่างกายผู้อื่น
๕. ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วย หรือคนชรา

เฉพาะความผิดที่จะนำมาอธิบาย คือ ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาและฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา

๒.๑ การฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา

การฆ่าผู้อื่นตายโดยเจตนา คือ การกระทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายด้วยความตั้งใจหรือมีเจตนาตั้งแต่แรก คือ ความตายซึ่งต้องการให้เกิดแก่ผู้เสียหาย แยกเป็น ๒ ชนิด ตามเจตนาของผู้กระทำที่มีมาแต่แรก คือ

๑) เจตนาโดยประสงค์ต่อผล คือ การกระทำโดยมีเจตนาเฉพาะต่อบุคคลที่ได้รับผล คือ ความตาย อันได้แก่ กระทำใด ๆ โดยตรงต่อบุคคลต่อบุคคลนั้นโดยตรง เช่น ยิงด้วยปืน เทงหรือฟันด้วยมีด ขับรถไล่ชน เป็นต้น

ตัวอย่าง นายแดงต้องฆ่านายดำ จึงใช้ปืนจ่อยิงนายดำจนนายดำถึงแก่ความตาย

เป็นการกระทำโดยเจตนาประสงค์ต่อผล คือ ความตายของนายดำ

๒) เจตนาโดยยอมนิ่งเห็นผล คือ การกระทำที่มีได้มีเจตนาให้เกิดแก่บุคคลที่ได้รับผลแต่ผู้กระทำยอมนิ่งเห็นผลว่า การกระทำนั้นหากเกิดแก่บุคคลใด แม้ไม่ใช่คู่กรณีก็ย่อมมีความตายเกิดขึ้น ดังนั้น เมื่อผลเกิดเช่นนั้น บุคคลผู้กระทำก็ต้องรับผิดชอบจะปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ได้

ตัวอย่าง นายขาวต้องการฆ่านายเขียว เห็นนายเขียวเดินมาพร้อมกับฝูงชนจำนวนหนึ่ง นายขาวจึงยิงปืนเข้าไปยังฝูงชน โดยประสงค์จะให้ถูกนายเขียว แต่กระสุนพลาดไปถูกนายเหลืองถึงแก่ความตาย

การกระทำเช่นนี้ถือว่า นายขาวฆ่าคนตายโดยเจตนา อันเป็นเจตนายอมนิ่งเห็นผล

คำว่า **ยอมนิ่งเห็นผล** หมายถึง นายขาวยอมนิ่งเห็นผลว่าใครก็ตามที่ถูกกระสุนปืนยิงย่อมถึงแก่ความตายด้วยกันทุกคน ดังนั้น เมื่อกระสุนที่ตนยิงไปถูกนายเหลือง นายขาวจึงต้องรับผิดชอบในผลของการกระทำของตนจะปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ได้

๒.๒ การฆ่าผู้อื่นตายโดยไม่เจตนา

การฆ่าผู้อื่นตายโดยไม่เจตนา คือ การฆ่าหรือทำให้ผู้อื่นตายโดยไม่ตั้งใจ กล่าวคือ ตั้งใจจะทำร้ายแต่ผลที่เกิดขึ้น คือ ความตาย ผู้กระทำก็ต้องรับผิดชอบฐานฆ่าคนตายเช่นกัน

ตัวอย่าง นายแสง ตั้งใจจะชกนายสอน แต่บังเอิญถูกจุดสำคัญหรือนายสอนไม่ทันระวังตัวล้มลงหัวฟาดพื้นถึงแก่ความตาย

นายแสงย่อมมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นตายโดยไม่เจตนา

การกระทำใดจะเป็นความผิด และได้รับโทษตามกฎหมายอาญา เป็นสาระสำคัญของกฎหมายอาญา กล่าวคือ การที่บุคคลใดกระทำการอันเป็นความผิดนั้น จะต้องมิใช่กฎหมายบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรในเวลาที่เขาทำความผิด รวมทั้งจะต้องกำหนดโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้น ไว้อย่างชัดแจ้งด้วย แต่หากขณะที่เขาทำการลงไป ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติว่า การกระทำของเขาเป็นความผิด แต่มีการบัญญัติว่าการกระทำของเขาเป็นความผิดในภายหลังกฎหมายนั้นก็ไม่สามารถย้อนหลังไปลงโทษแก่บุคคลนั้นได้ อันเป็นหลักการสำคัญของกฎหมายอาญาที่ว่า “กฎหมายอาญาไม่มีผลย้อนหลัง”

ตัวอย่าง นายลีไม่ได้สวมหมวกนิรภัยขี่รถจักรยานยนต์เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ สมมุติว่าวันเวลาดังกล่าวยังไม่ มีกฎหมายบัญญัติว่า การไม่สวมหมวกนิรภัยขี่รถจักรยานยนต์เป็นความผิดตามกฎหมาย ต่อมาวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๐ มี กฎหมายการจราจรเรื่องการสวมหมวกนิรภัยขี่รถจักรยานยนต์ออกใช้บังคับ ร.ต.ต. เอก จำได้ว่า นายลีไม่ได้สวมหมวกนิรภัยขี่ ขี่จักรยานยนต์ ตำรวจจะมาจับกุมดำเนินคดีกับนายลีย้อนหลังไม่ได้อันเป็นไปตามหลักกฎหมายอาญาที่ว่า“กฎหมายอาญาไม่มี ผลย้อนหลัง” นั่นเอง

กฎหมายที่ทุกคนควรรู้ เช่น กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการเช่าทรัพย์ เช่าซื้อ การกู้ยืมเงิน และกฎหมายอาญาว่า ด้วยการฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาและไม่เจตนา ซึ่งถือเป็นสิ่งใกล้ตัวเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมาก การมีความรู้ ความเข้าใจ รู้ประโยชน์ รู้โทษ เข้าใจหลักการ ปฏิบัติตนอย่างถูกต้องย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อผู้ปฏิบัติ และย่อมมีผลทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมจะดำเนิน ได้อย่างเป็นปกติสุข

เสริมพิเศษ

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม

กระบวนการยุติธรรมมีขั้นตอนที่ละเอียดรอบคอบ มีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย ดังนี้

๑. ผู้จัดทำกฎหมาย หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจออกกฎหมาย ซึ่งมีหลายประเภท เช่น สมาชิกวุฒิสภา เป็นผู้จัดทำ

พระราชบัญญัติ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้จัดทำพระราชกำหนดและพระราชกฤษฎีกา

๒. ผู้ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย

๒.๑ พนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจ เป็นเจ้าพนักงานที่กฎหมายให้มีอำนาจหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

๒.๒ พนักงานสอบสวน เป็นเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ที่

กฎหมายกำหนดให้มีอำนาจสอบสวนดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมาย

๒.๓ พนักงานอัยการ หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ทนายของแผ่นดิน” เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำหน้าที่เป็นโจทก์ฟ้อง

คดีอาญาที่ผ่านการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานมาจากพนักงานสอบสวน (ตำรวจ) เป็นที่เรียบร้อย เพื่อพิจารณาว่าจะสั่งฟ้องคดีอาญา ต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาหรือไม่ รวมทั้งทำหน้าที่ทนายโจทก์หรือทนายจำเลยในคดีแพ่งที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ฟ้อง หรือถูกฟ้องในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๓. ศาล หรือผู้พิพากษา คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใช้อำนาจตุลาการ ภายใต้พระปรมาภิไธยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อ พิจารณาพิพากษาคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย

๔. ผู้ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล ได้แก่

๔.๑ เจ้าพนักงานบังคับคดี มีหน้าที่ในการดำเนินการไปตามคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลในคดีแพ่ง เช่น การยึดหรืออายัด ทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาออกขายทอดตลาด เพื่อนำเงินมาชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งขณะคดีแพ่ง

๔.๒ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการรวบรวมทรัพย์สินของบุคคลผู้ถูกฟ้องคดีล้มละลายให้ได้รับชำระ หนี้ในการฟ้องคดีล้มละลายอย่างเหมาะสมและยุติธรรม

๔.๓ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ มีหน้าที่บังคับคดีตามคำพิพากษาคดีอาญาในส่วนของ การลงโทษ ประหารชีวิต และการลงโทษจำคุก ประหารชีวิต และการลงโทษจำคุกในเรือนจำและทัณฑสถาน

๕. ทนายความ เป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านกฎหมายที่ได้รับการจดทะเบียนอนุญาตให้ทนายความให้แก่ประชาชนที่มี ปัญหาต้องดำเนินการในศาลยุติธรรม ในความควบคุมของสภาทนายความ

เสริมพิเศษ

เมื่อเด็กและเยาวชนกระทำความผิดทางอาญา

เด็กอายุไม่เกิน ๗ ปี กระทำความผิด ไม่ต้องรับโทษ

เด็กอายุเกินกว่า ๗ ปี แต่ไม่เกิน ๑๔ ปี กระทำความผิด เด็กไม่ต้องรับโทษ แต่กฎหมายให้อำนาจศาลที่จะดำเนินการกับเด็ก ดังนี้

- ★ ว่ากล่าวตักเตือนเด็กแล้วปล่อยตัวไป
- ★ ถ้าศาลเห็นว่า บิดา มารดา หรือผู้ปกครองสามารถดูแลเด็กได้ ศาลจะมีคำสั่งมอบตัวเด็กให้แก่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองและดูแลไม่ให้เด็กกระทำความผิด
- ★ กำหนดเงื่อนไขผู้คุมประพฤติเด็ก
- ★ มอบตัวเด็กให้อยู่กับบุคคลหรือองค์กรที่ศาลเห็นสมควรเพื่อดูแลอบรมสั่งสอน
- ★ ส่งตัวไปโรงเรียน หรือสถานฝึกอบรม และอบรมเด็กตลอดเวลาที่ศาลกำหนด แต่อย่าให้เกินกว่าที่เด็กจะมีอายุครบ ๑๘ ปี

เยาวชนอายุเกินกว่า ๑๔ ปี แต่ไม่เกิน ๑๗ ปี กระทำความผิดอยู่ในดุลยพินิจของศาล ถ้าศาลวินิจฉัยว่าสมควรพิพากษาลงโทษก็ให้ลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดลงกึ่งหนึ่ง

เยาวชนอายุเกินกว่า ๑๗ ปี แต่ไม่เกิน ๒๐ ปี กระทำความผิด ถ้าศาลเห็นสมควรลดโทษให้ จะลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นลงหนึ่งในสามหรือกึ่งหนึ่งได้

ดังนั้น จะพบว่ากฎหมายออกมารองรับสิทธิเสรีภาพ ตลอดจนหน้าที่ของเด็ก เพื่อให้เด็กไม่ถูกรังแก ถูกข่มเหง และได้รับความเป็นธรรม

เงินเฟ้อ เงินฝืด กับภาวะการว่างงาน

เงินเฟ้อ Inflation

เงินเฟ้อ คือ อะไร ???

- ภาวะที่ระดับราคาสินค้าสูงขึ้นเรื่อยๆ (Rising Prices)
- การที่สินค้ามีระดับราคาสูง (High Prices) ไม่ถือว่าเป็นเงินเฟ้อ จำเป็นต้องสูงขึ้นเรื่อยๆ จึงจะเป็นเงินเฟ้อ

ประเภทของเงินเฟ้อ

1. เงินเฟ้ออย่างอ่อน คือ อัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นไม่เกินร้อยละ 5 ซึ่งถือว่าเป็นภาวะปกติและไม่มีผลเสียหายต่อภาวะเศรษฐกิจ ทำให้มีการกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจทั้งด้านการลงทุน การผลิต การจ้างงาน และรายได้ประชาชาติ
2. เงินเฟ้อปานกลาง คือ อัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นเกินร้อยละ 5 ~ 20 %
รัฐบาลจะยื่นมือเข้ามาช่วยแก้ไข โดยใช้มาตรการทางการเงินและการคลัง
3. เงินเฟ้ออย่างรุนแรง คือ การที่ระดับราคาสินค้าสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และเป็นไปอย่างกว้างขวาง โดยระดับราคาจะเพิ่มสูงขึ้นมากกว่า 20 % ต่อปี ทำให้อำนาจการซื้อของเงินลดลงอย่างรวดเร็วมาก
เช่น ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ในเยอรมัน จีนและประเทศไทย ได้พิมพ์ธนบัตรออกใช้อย่างไม่มีขอบเขตจำกัด จึงเกิดเงินเฟ้ออย่างรุนแรง

สาเหตุที่ทำให้เกิดเงินเฟ้อ

1. เงินเฟ้อที่เกิดจากอุปสงค์มวลรวมเพิ่มขึ้น (Demand Pull Inflation)

คือการปริมาณสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ไม่เพียงพอตอบสนองต่อการเพิ่มขึ้นในอุปสงค์มวลรวม

2. เงินเฟ้อที่เกิดจากต้นทุนสูงขึ้น (Cost-Push Inflation)

สาเหตุที่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ประการคือ

- 2.1 การเรียกร้องค่าจ้างแรงงานเพิ่มของปัจจัยแรงงาน(Wage-Push Inflation)
- 2.2 เงินเฟ้อที่เกิดจากการเพิ่มกำไรของผู้ผลิต

3. เงินเฟ้อที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง(Structural Inflation)

กรณี ที่ประเทศเกิดภาวะสงคราม ทำให้รัฐบาลต้องใช้จ่ายเงินในการสงครามและจำกัดขอบเขตการบริโภคของประชาชน ทั่วไป เพื่อนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ในการผลิตอาวุธ ในช่วงสงคราม

ผลกระทบของเงินเฟ้อ

1. ผลต่อความต้องการถือเงิน ภาวะเงินเฟ้อจะทำให้ค่าของเงินลดลง เพราะเมื่อราคาสินค้าแพงขึ้น เงินเท่าเดิมจะซื้อของได้น้อยลง
2. ผลกระทบต่อรัฐบาล รัฐบาลมักจะได้รับประโยชน์จากภาวะเงินเฟ้อ นั่นคือ ภาวะเงินเฟ้อจะทำให้ประชาชนมีรายได้ที่เป็นตัวเงินเพิ่มสูงขึ้น ถ้ารัฐเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้า ก็จะเก็บภาษีได้มากขึ้น มีรายได้มากขึ้น ส่วนทางด้านรายจ่ายของรัฐบาลนั้นถ้าเป็นจำนวนที่คงที่ เช่น เงินเดือน, บำนาญ, เงินสงเคราะห์ต่าง ๆ รัฐก็จะได้ประโยชน์เพราะเงินนั้นมีค่าน้อยลง

3. ผลที่มีต่อการกระจายรายได้

- 1) ผู้มีรายได้เป็นจำนวนเงินคงที่ตายตัวหรือรายได้ประจำจะเสียเปรียบ เพราะค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จะสูงขึ้น
- 2) ลูกหนี้จะได้เปรียบในขณะที่เจ้าหนี้
- 3) ผู้ถือทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินแน่นอน เช่น เงินสด เงินฝากประจำ หุ้นกู้ พันธบัตรจะเสียเปรียบ เพราะเงินลด

ค่าลง

เงินฝืด Deflation

ความหมาย

ภาวะ ที่ระดับราคาสินค้าและบริการ โดยทั่วไปลดลงเรื่อยๆอย่างต่อเนื่องทำให้อำนาจซื้อของเงินเพิ่มขึ้น ปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมีน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับความต้องการถือเงิน

รูปแบบของเงินฝืด

ภาวะเงินฝืดอย่างอ่อน	ระดับราคาสินค้าและบริการลดลงไม่เกิน 5% ต่อปี	กระตุ้นการใช้จ่าย เพิ่มอุปสงค์มวลรวม เศรษฐกิจขยายตัว
ภาวะเงินฝืดปานกลาง	ระดับราคาสินค้าและบริการลดลงเกิน 5% แต่ไม่ถึง 20% ต่อปี	กำไรของผู้ผลิตลดลง ลดกำลังการผลิต รายได้ของประชาชนลด เศรษฐกิจถดถอย
ภาวะเงินฝืดอย่างรุนแรง	ระดับราคาสินค้าและบริการลดลงเกินกว่า 20% ต่อปี	การผลิตหยุดชะงัก คนว่างงาน เศรษฐกิจตกต่ำ

ผลกระทบ

ผู้ประกอบการคาดคะเนว่าราคาสินค้าลด >>>การผลิตลด >>>ชะลอการลงทุน >>>จ้างงานลด >>>ว่างงานเพิ่ม >>>รายได้ประชาชนลด >>>เศรษฐกิจถดถอย/ซบเซา >>>เศรษฐกิจตกต่ำ

การแก้ปัญหาเงินเฟ้อและเงินฝืด

นโยบายการเงิน

การควบคุมเครื่องมือทางการเงินของธนาคารกลาง

นโยบาย	เงินเฟ้อ	เงินฝืด
เปิดตลาดซื้อขายพันธบัตร (open market operation)	ประกาศขายพันธบัตร ลดปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบ เศรษฐกิจ	ประกาศซื้อพันธบัตร เพิ่มปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบ เศรษฐกิจ
เปลี่ยนแปลงอัตราเงินสดสำรอง ตามกฎหมาย (change in legal reserve ration)	เพิ่ม เพื่อลดปริมาณเงินที่จะไหลเข้าสู่ ระบบเศรษฐกิจ	ลด เพื่อเพิ่มปริมาณเงินที่จะไหลเข้าสู่ระบบ เศรษฐกิจ
การเปลี่ยนแปลงอัตรารับช่วงซื้อ ลดหรืออัตราธนาคาร (change in rediscount rate or bank rate)	เพิ่ม ชะลอการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร พาณิชย์	ลด ส่งเสริมการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร พาณิชย์
การร้องขอให้ยังธนาคารพาณิชย์ (moral suasion)	เข้มงวด ชะลอการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร พาณิชย์	ผ่อนปรน ส่งเสริมการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร พาณิชย์
เปลี่ยนแปลงอัตรากู้ยืมหรือสินเชื่อ เพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ (change in margin requirement)	เพิ่ม ชะลอการปล่อยสินเชื่อในการซื้อ ขายหลักทรัพย์	ลด เร่งการปล่อยสินเชื่อในการซื้อขาย หลักทรัพย์
การเปลี่ยนแปลงอัตรดอกเบี้ยเงิน ฝาก(change in deposit rate)	เพิ่ม เพิ่มการออม ลดการใช้จ่าย	ลด ลดการออม เพิ่มการใช้จ่าย

นโยบายการคลัง

การควบคุมรายรับ-รายจ่ายของรัฐบาล

นโยบาย	เงินเฟ้อ	เงินฝืด
การเปลี่ยนแปลงรายจ่ายของ รัฐบาล (change in government expenditure)	ลดการใช้จ่ายของรัฐบาล ลดอุปสงค์มวลรวม ปรับปรุงหนี้สาธารณะ ลดปริมาณเงินลง	เพิ่มการใช้จ่ายของรัฐบาล เพิ่มอุปสงค์มวลรวม
มาตรการด้านภาษี	เข้มงวด เพิ่มภาษีสินค้าฟุ่มเฟือย กำหนดอัตรากาสิโนแบบก้าวหน้า	เข้มงวด ลดภาษีเงินได้ ลดภาษีสินค้าส่งออก เพิ่มภาษีสินค้านำเข้าฟุ่มเฟือย

การว่างงาน (Unemployment)

การว่างงาน หมายถึง ภาวะการณที่บุคคลซึ่งอยู่ในวัยทำงาน (from 13 years) มีความสามารถที่จะทำงานและสมัครใจที่จะทำงาน แต่ไม่สามารถหางานทำได้ จึงทำให้ไม่มีงานทำ เราถือว่าบุคคลเหล่านี้ว่างงานโดยสมัครใจ

(Involuntary Unemployment)

ประเภทของการว่างงาน

1. การว่างงาน โดยเปิดเผย (in survey period): temporary, seasonal
2. การว่างงานแอบแฝง หรือ การทำงานต่ำกว่าระดับ

ผลกระทบของการว่างงาน

1. การใช้ประโยชน์จากแรงงานไม่เต็มที่
2. การออมและการลงทุนของประเทศลดลง
3. การกระจายรายได้เหลื่อมล้ำมากขึ้น
4. การคลังของรัฐบาลแย่ลง

การแก้ไขปัญหาการว่างงาน

แก้ปัญหาตามประเภทของการว่างงาน

การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ หมายถึง ทำอย่างไรให้มีการจ้างงานหรือทรัพยากรอยู่ในอัตราสูงและให้ค่าของเงินตราหรือระดับราคาสินค้าอยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพดุลการค้าและดุลการชำระเงินอยู่ในสภาพเหมาะสม(กลไกตลาดดีมานด์และซัพพลาย เช่น เมื่อคนต้องการสินค้าเพิ่ม แต่สินค้ามีเท่าเดิม ราคาก็สูง คนผลิตก็ผลิตเพิ่ม ราคาก็จะเข้าสู่ดุลยภาพ ถ้าราคาสินค้าเพิ่มตลอดเวลาเป็นสาเหตุของเงินเฟ้อ แต่ถ้ามีราคาลดลงตลอดเรียกว่าเงินฝืด หน้าที่ของรัฐบาลในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

รัฐต้องดำเนินการมาตรการทางการคลัง 3 ประการ

1. เมื่อเกิดว่างงาน รัฐต้องเพิ่มการใช้จ่ายรวมของประเทศให้มากขึ้นเกิดการจ้าง
2. เกิดเงินเฟ้อ รัฐต้องปรับการใช้จ่ายของประเทศให้ลดต่ำลง ลดปริมาณเงินทุนหมุนเวียนระบบเศรษฐกิจ เพิ่มเงินสำรองตามกฎหมาย ใช้งบประมาณเกินดุล ลดการใช้จ่ายรัฐบาล เพิ่มอัตราภาษี
3. กรณีระดับการจ้างอยู่ในอัตราสูง และระดับราคามีเสถียรภาพ ต้องพยายามรักษาให้เป็นตลอดไป

*เงินเพื่อมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการว่างงาน เมื่อเงินเฟ้อสูงการว่างงานต่ำ เพราะเงินเฟ้อสัมพันธ์กับค่าจ้างในทิศทางเดียวกัน ถ้าเฟ้อมากค่าจ้างสูง แต่ในความเป็นจริงไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป แต่เงินเฟ้อและการว่างงานมักเกิดขึ้นพร้อมกัน เมื่อเกิดเงินเฟ้อ ราคาสินค้าสูง ค่าจ้างสูง อัตราการว่างงานกลับเพิ่ม เพราะเมื่อต้นทุนการผลิตสูง มีผลทำให้ผู้ผลิตลดการผลิตและขายสินค้าราคาสูง การว่างงานและเงินเฟ้อที่สูงขึ้นด้วยเรียกสถานการณ์นี้ว่า Stagflation